

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

HEINGJOE

N° 1 25 OKT. 1956

ILMUS NOORSOO ROMAAN

„ERNI”

Möödunud on ilusad Paralepa laagri päevad. Säilunud on neist vaid mälestused. Peagi kipuvad needki tuhmuma. Kuid säilub tung meenutada muljeid Paralepa rannavete voogudest, võimsa männiku kohinast ja omapärast Haapsalust.

Meeldivaid ja haaravaid mälestusi pakub sellest ümbrusest meile tuntud noorsoo kirjanik J. Ollik-Andevei oma „ERNIS”.

„Erni“ ei tohiks puududa ühegi skaudi raamaturiulilt.

EESTI SKAUT

on parim noortesõber;

toob huvitavaid artikleid skautlusest;

on odavaim kuukiri;

ilmub nüüdsest peale suurendatud kaustas

**Iga skaut — gaid — hundu
tellib ja soovitab sõpradele**

EESTI SKAUTI

ESTI SKAUT

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. VASTUTAVTOIMETAJA N. KANN

Nr. 1

TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS-V. SUIGUSAAR, H. TARI, A. TARI, E. PAVELSON, H. JÕE, J. KOKLA, L. KÄRSEN.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn Vene 26.
Ilmub aastas 8 numbrit Aastakäik Kr. 1,50

Üksiknumber 20 senti.

OKTOOBER

1936

XVI AAST

Abipeavanem skm. E. Maddisoo 50. aastane.

Skm. Maddisoo.

Käesoleva aasta 10. oktoobril jõudis Eesti Skautide Maleva abipeavanem Skm. Eugen Maddisoo oma elutee 50. tähise juurde.

Polesaja-aastaselt eluikka jõudmisel korraldati Tallinnas juubilaria auks seltskondlike organisatsioonide poolt pidulik austamisõhtu.

Rida isiklike tervitusi, mitusada kirjalikku tervitust ning arvukas hulk väärtuslike kingitusi, mis sel puhul juubilarile edasi anti, näitavad kõigile selgesti, et juubilar on armastatud ja austatud töömees.

Juubilari käis sel puhul õnnitlemas ka E. Skautide Maleva esindus, andes temale edasi skautide mälestus-esemena lipu.

Mõningad aastad tagasi, kui Skm. E. Maddisoo astus Eesti Skautide Malevasse, ta ei jäänud päevakski pealtvaatajaks, vaid asus kohe aktiivselt tööle.

Ja vaatamata sellele, et skautlik organisatsioon erineb oma süsteemilt ja struktuurilt tunduvalt teistest organisatsioonidest, ei tekitanud see usutlunukale kaasatöötamisel märkimisväärsed raskusi. Härra Maddisoo sai kohe skautmaster, kes oma asjatundlike näpunäidete ja innuka teotsemisega pani tõsiselt seniseid juhte mõtlema, ning sundis neid revideerimisele võtma juba kaua vastuvaidlematuks peetud tööle.

Võib olla pole see kõik veel laiemale skaudiperele tuttav, kuid seda enam teab ja hindab skautmaster Maddisood E. Sk. M. Peastaap ning Tallinna Sk. Maleva.

Oma armastatud E. Sk. Maleva abipeavanemale ja Tallinna Maleva

Toimetuselt

Armsad eesti skaudipoisid, lugupeetud skaudisõbrad ja austatud „Eesti Skaudi“ lugejad!

Käesoleva numbriga tuleb Eesti Skautide Maleva häälekandja „Eesti Skaut“ Teie lugemislauale suurendatud kaustas ja pisut teist-sugusena, kui ta oli läinud aastal.

Põhjused, mis sundisid „Eesti Skaudile“ muutma välimust, ei olnud momenti mõjustuse kaalutlemata otsus, vaid juba aastaid kavatsusel olnud ja läbimõeldud eduvajaduse teostamine.

Teostatu suhtes võidakse ju avaldada umbusklikku kriteeriumit, kuid millise uue asja suhtes ollakse kohe alul sajabrotsendilisel päri, ei üheski.

Kritiseerimine on, vaatamata sagedasele pessimismile ja mahategemisele, ka suur virgutaja ning jõuduandev. Arvustamine sunnib inimesi pidevale kontrollile ja parimaile püüdele. Arvustuse puududes jääks elu loiuks, kaoks püüe progressiivsusele.

Nii on ka „Eesti Skaudiga“. Pikki aastaid arvustati teda, tehti isegi maha, kuid loeti siiski suure armastusega. Ühest suuremast vaiduseall olevast puudusest püüab „E. Skaut“ vabaneda formaati muutes.

On ju tal veel teisi puudusi, kuid siin pole koht nende loetlemiseks. Nüüd on soov saanud teoks ja meie ühine vankumatu püüd ning raugematu pingutus olgu, kuidas saaksime teda kujundada selliseks ajakirjaks, mis poisse köidaks ja mis poistele suudaks pakkuda huvitavat lugemisvara.

Selle küsimuse kallal on kaua ja palju juureldud, kuid on jõutud alati ühele ja samale umbtänavale: „Eesti Skauti“ peaks toimetatama mitmekesisemalt. Aga kes seda peaks suutma, kes need jõurikkad toimetajad peaks konkreetselt olema, pole senini suudetud lahendada.

Praegune lehe toimetus kahtlemata, kuigi see koosneb enamikus vilunud juhtidest, ei suuda ka seda. Seisame jälle ummikus?

Otsustav pääsetee sellest takus tammumisest on vaid terve Eesti Skautide Maleva kaa-

vanemale soovivad terve Eesti skaudid kõike hääd ning palju aastaid!

Kogu Eesti skaudipoiste piskesed südamed tuksuvad kiirendatult, kui nad Sulle, armas abipeavanem, õhetavi põsi õnnitlemiseks üles tõstavad oma kolm sõrmekest ning hüüavad igast eesti skaudi kodust südamest tuleva „alati valmis“ selleks, et kuulda Sinu sõna ja käia Sinu jälgedes.

saatamine. Igal pisemalgi skaudil on siin täita suur ülesanne. Pole kahtlust, et me seda ei suuda, kui end kõik kokku võtame ja kui kõik ühises skautlikus sõpruses ning innus kokku heidame ja oma „E. Sk.“ libisevalt pinnalt tõmbame kindlale teele. See pole meil raske, ei nõua isegi suurematki pingutust, vajab ainult väikest nõksatust liikuma panemiseks.

Armsad skaudipoisid! Meie organisatsioon on üle terve Eesti rühmadena ja salkadena külvatud. Skaudimundri kandjaid leiame Alutaguse metsades, Tartumaa voores, Harjumaa paesel pinnal, Läänemaa kadakasel õuel, kodumaa linnades ja mandrit palistavais rannavete saartelgi. Meie oleme laiali pillatud, kuid kuulume siiski ühisesse peresse. Et aga seda suurt peret ja laiali-valgunud orgi veelgi tihedamalt siduda, peaksime oma häälekandja „Eesti Skaudi“ ümber koonduma nii tihedalt ja vennalikult nagu seda meie tõekspidamisis sageli tsiteeritakse.

Parimaks meid kõiki ühendavaks sidepajaks, sidetuvisks, on „Eesti Skaut“.

Et „Eesti Skaut“ oleks tugeva tervisega, peame talle andma toitu — toitu kaastöö näol.

Vastavate korraldustega on juba igasse malevasse organiseeritud kaastööliste võrk, on valitud Eesti Skaudi esindajad.

Poisid kirjutage mõnigi rida ja andke see oma maleva kaastööliste juhi kätte. Tema loeb selle läbi, parandab ära ja saadab toimetusele. Toimetus palub igat skauti võtta seda tõsiselt, sest iga poiss suudab seda ja see on ka temale endale huvitav!

Toimetus usub kindlasti, et nüüd hakkab kaastöid kokku voolama nii palju, et peame vist palkama mõne kange mehe, kes saadetud kirjavara suudaks läbi uurida! See mees engi juba igaks juhuks leitud.

Paraleelselt toimetuse esindajale, on ka igasse malevasse leitud üks talituse esindaja, kes meie häälekandjat kohapeal levitaks. See tellimiste vastuvõtja tuleb varsti ka sinu juurde! Kui sa „Eesti Skauti“ endale tellid, siis tellivad seda ka teised ja meie levik on varsti maksimaalne.

Iga 4. skaudi ja iga 2. skaudisõbra kohus on tellida „Eesti Skauti“. Skaudi ja eriti skaudisõbra ehtsuses tuleb kahelda kui ta ei telli „Eesti Skauti“.

Et ta ka kõigile meeldiks ja huvi pakuks, palub toimetus veel kord, saata igatüht mingit pisematki teadet. Siis osutub „Eesti Skaut“ samast lihast ja verest mis skautki. Siis alles suudame end näidata tõelise skaudina.

Alles siis, kui olemas näidanud, et ka ise midagi suudame ja teeme, tohime loota väli- sele abile.

Lugeja telli kindlasti endale „Eesti Skaut“ ja soovita seda ka enda sõbrale!

Iga tõsine skaut tellib endale „Eesti Skauti“

Skautide suurlaagri puhul

Kolonel M. Tuisk

Skautide organisatsioonil Eestis on tänavu 19. elu-aasta.

Skautlusele aluse panejaks on tema ülemaailmne juht inglise kindral lord Baden-Powell.

Eesti skautluse algatajaks oli omaaegne võimlemisõpetaja Anton Õunapuu, kes noorelt kangelasena langes Vabadussõjas, võideldes kaevlaste ridades.

Enamik meie esimesi väheseid skaute võttis osa Vabadussõjast sangarliku Skautsügemendi koosseisus: mitmelt skaudilt nõudis vabudusvõitlus elu ohvriks isamaa altarile.

Eesti skautide juhtideks on olnud algusest peale praegune välissekretär skm. B. Rautsmaa — 20 a., peastaabi ülemä abi skm H. Michelson — 17 a. (mõlemad Tallinnast) ja konst. A. Kask — 17 a. (Saaremaalt). Neid juhte kes on olnud organisatsiooni esotsas 15 aastat, on kümneid. Viimasest järeldub, et skautlik organisatsioon meil on töötanud kindlal alusel ja täie hooga 1921. aastast saadik. Sellest ajast saadik näeme skautide organisatsiooni esotsas järgmisi lugupeetavaid juhte:

- härra Riigivanem Konstantin Fäts — skautide auvanem;
- skautmaster Jaan Hünerson — Skautisõprade liidu esimees;
- skautmaster Nikolai Kann — Eesti skautide maleva peavanem.

Skautlikus liikumises Eestis on eriline elavnemine märgatav viimase 4 aasta jooksul. Praegu on 15 malevat. Nendes oli ja on liikmeid: 1933. a. — 2856, 1934. a. — 3924, 1935. a. — 5112 ja 1936. a. 1. maiks — 5652. Viimasel aastal on tõusnud liikmete arv 1933. a. võrreldes 100%. Peale selle on tegevaid skaudi sõpra 464 ja skaudi sõprade seltsi liikmeid 921. See- ga kokku 7037.

Skautide organisatsioonis töötavad kaasa väga paljud autoriteetsed ja lugupeetud riigi-, kaitseväge-, omavalitsus- ja seltskonnategelased. Skautide juhtide ridades leiame: ministreid — 1, end. ministreid — 4, ministri abisid — 2, prof. — 3, kindraleid — 3, kõrgemaid kaitseväge-asi — 14, linnapeasid — 3, gümn. dir — 8, pastoreid 15, ohvitseri — 23, kooliõpetajaid — 57, vabariiki direktoreid — 4 jne., kokku 464 mitmesugusesse elukutsesse kuuluvat tege- last (süia hulka pole arvatud sõprade seltsi 921 liiget.)

Skautide organisatsiooni üldsusele silma- paistvamaks tegevuseavalduseks ja skautidele enestele ja nende juhtidele nende töötulemuste eksamiteks on olnud nende poolt korraldata- vad laagrid. Neid korraldavad igal aastal rüh- mad, malevad ja malevate koondised rajoonide kaupa. Suurimaks sündmuseks skautide elus aga on nende suurlaager. Eestis on neid seni korraldatud 3 korda. Esimene suurlaager kor-

raldati 1926. a. Tallinna külje all Kosel, osa- võtjaid oli kodumaalt — 392 ja välismaalt — 15 (Soome, Läti ja Itaalia). Teine suurlaager Pärnu Döberanis 1932. a.; osavõtjaid kodu- maalt 635 ja välismaalt 155 (Soome, Läti, Lee- du, Poola, Rootsi, Ungari ja Prantsuse). Kol- mas suurlaager korraldati tänavu 10.—20. juu- lini Haapsalu Paralepas, osavõtjaid oli kodu- maalt — 1500 ja välismaalt — 373 (Soome — 188, Läti 46, Leedu 12, Poola 94, Rootsi — 18, Ungari 2, Inglise — 3 ja Taani — 100). Peale selle võtsid laagrist osa 50 noorkotkast.

Nagu toodud andmeist nähtub, on suur- laager osavõtjate arvult arenenud hiigelsammu- dega. Sama võib öelda tema organisatsiooni- lise ja vaimlise külje kohta. Tänavuse suur- laagri kohta on oma arvamusi kiitvalt väljen- danud kõik osavõtnud välismaalased ja kõik külastajad, kelle hulgas vääriwad märkimist haridusminister kolonel A. Jaakson, sotsiaal- minister O. Kask (kes ise ühtlasi on skaut), inglise kindral Burt ja kol. ltn. Balfour.

Tänavuse suurlaagri kordaminekule on põ- hipanevaks teguriks olnud meie skautide malevate väga hoolas, energiline ja põhjalik ettevalmistumine mitmeaastase pideva ja väsi- matu töö näol, juhtide ennastsalgav tegevus or- ganiseerimisel ja teostamisel, skautide väsimatu töö ja hool laagris ning eeskujulik ülevalpida- mine kindla sisekorraga laagri kestel ja Haap- salu seltskonna (eesotsas linnapea dr. H. Al- veriga) ja Scouts pataljoni heatahtlik tõhus kaasaaitamine.

Rahvusvahelises ulatuses skautliku tege- vuse avaldusiks on ülemaailmsed skautide laag- rid, mida korraldatakse igal aastal mitmesu- gustes riikides. Ühel ajal laagritega korralda- takse samas mõotkavas kongresse ja juhtide töökoosolekuid. Eesti skaudid on nendest osa võtnud 1920. aastast saadik. Ülemaailmsete laagrite ülesandeiks on: skautide tutvunemine üksksteisega, sõbralikkude suhete loomine ja arendamine, oma rahvuse ja riigi esindamine ja tutvustamine teistele, oma organisatsiooni töö tulemuste näitamine teistele ja selle võrd- lemine teistega — see väljendub laagri korral- damise oskuses, skautide ülevalpidades ja juhtide omavahelises informatsioonis.

Eesti skaudid on osa võtnud järgmistest üle- maailmsetest laagritest:

- Londonis — 1920. a., osavõtjaid 10, juht B. Rautsmaa; teisi osavõtjaid 26 rahvust 18.000 esindajaga;
- Kopenhaagenis — 1924. a., üks osa- võtja — H. Paalman, teisi osavõtjaid 34 rahvust 24.000 esindajaga;
- Birkenheadis — 1929. a. 17 osavõtjat, teisi osavõtjaid 42 rahvust 50.000
- Budapestis — 1933. a. 15 osavõtjat

teisi osavõtjaid 42 rahvust 35.000 esin-dajaga.

Viies suurlaager peetakse 1937. a. Hol-lardis.

Peale selle on meie skaudid osa võtnud Soome, Prantsuse, Rootsi, Läti, Austria ja Poola skautide suurlaagritest.

*

Skautide organisatsioon on Eesti kõige va-nem noorte üleriiklik koondis ja nagu kolmas suurlaager seda tunnistas, on tema ka väga teovõimeline ja viljakas, mis kahtlemata peab väärima üldist, eriti aga riiklikku tunnustamist.

Kolmanda suurlaagri puhul, kus Eesti skau-tide tegevus on üldsusele reljeefselt väljendu-nud sõnas ja kirjas, märgime siinkohal skaut-lust seni kandnud juhtmõttet. Need on ka suu-namäärajaiks skautliku organisatsiooni arene-misele tulevikus.

Skaudid on tulised isamaa-armastajad, kuigi nad kuuluvad ülemaailmsesse organisat-siooni. Eesti skaudid on ühes teiste maade skautidega inimkonna üldidealide teenistuses, milleks on tahe, et rahvastevahelised tiliküsi-mused lahenduks ilma verevalamisteta rahulikul teel. Kindlaks tahtmiseks on, et väikerahvastel suurrahvaste kõrval oleks samaväärne õigus ja võimalused oma rahvusliku kultuuri arendami-seks iseseisvate ja rippumatute riikide näol. Selleks on Eesti skaudid alati valmis relvi kätte võtma ja tublide isamaakaitsetajana, oma eel-

käijate, Vabadussõja sangarite eeskujul, oma verd ohverdama isamaa altarile — kalli kodu pinnale, mis kastetud muistsete esivanemate vere ja higiga. Skautlus on Eesti noorte isa-maalik organisatsioon. Eesti skautlus kasvatab oma noori liikmeid väerikaiks, töökaiks, isa-maaliselt mõtlevaiks ja teetseda võivaiks Va-bariigi kodanikeks. Skautlus ühendab ja liidab kõiki Eesti noori, vaatamata usulistele, ilma-vaatelistele, seisuslikkudele ja elukutselistele lahknevustele. Skautlus on esimene Eesti noorte organisatsioon, kes rakendus nooruse isetege-vuse, omaalgatuse ja eneseusalduse väliaaren-damisele koondatud aatelse töö tähe all, mida sümboliseerib lilliaõis. Eesti skaudid kannavad eneses noorustuld, kultiveerivad tervet loodus-likku elamist, hoidudes elu mürgitavaist vahen-deist ja loustavast tegevusest. Eesti skaudid on võidutule tungalde ja rahvuslippude kõrgele tõstjad ning nende südid kandjad teiste rah-vuste ette Eesti skautidel on sõbralikud suh-teid ja läbikäimine 49 riigi skautidega. Eesti skautidel on sõpru meie tublimata riigitegelaste keskel, neil on sõpru kogu maailma paremate meeste hulgas. Suurima tunnustuse oma aate-rikkale elujaatavale liikumisele on noored skau-did ise annud oma ohvrimeelsete tegudega. Meie skautidele kuulub kaunis algatus eesti ema austamiseks iga-aastaste emadepäevade näol.

Elujõuline, töökas ja aaterikas skautlik or-ganisatsioon väärib kindlat ja austamisväärt paika Eesti pinnal, Eesti päikese all.

Laagrivana kiri

Suurlaagri järelkaja Paralepast

Kolm kuud on möödunud meie III suurlaagri kauneist päevadest. Siis oli täies hoos suvi, kuna praegu sügis sõna otsekoheses mõttes.

Soe oli ilm, soojad olid meie südamed, soojalt teruitati meid, skaute, sõp-rade poolt; sooje sõprussidemeid sõlmisime oma välismaa hõimu- ja naaber skautega. Ka mälestused on soojad veel praegugi tollest ajast.

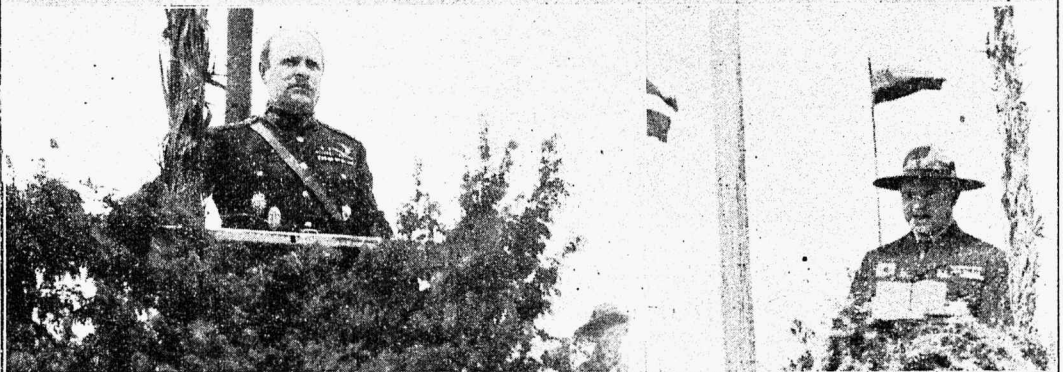
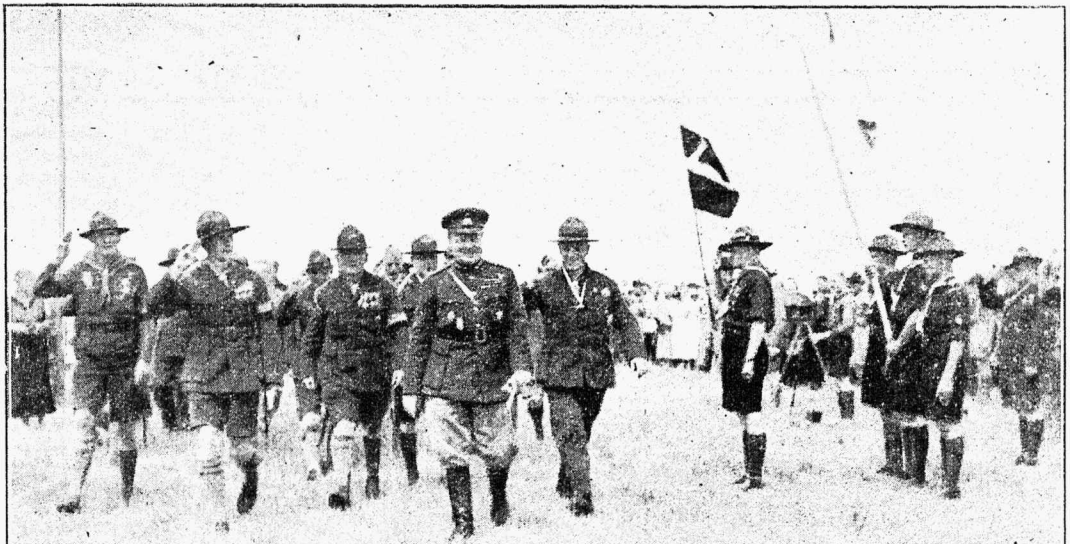
Mitmed vanemad skaudijuhid on teada tahtnud minu muljeid 3-mast suurlaagrist.

Peaa ütlema, et ei ole osanud senini veel ümmargust kokkuvõtet teha nendest tunnetest, mida suurlaager Paralepas minus äratas.

Nüüd, kus juba rohkem aega möödunud ning tagasivaade nagu kauge-malt perspektiivilt, katsun seda siinkohal teha.

Olen kaasa teinud kõik Eestis toimepandud kolm skautide suurlaagrit, sellepärast siis võin nendest võrdlusjooni tõmmata ja nende üksikute tähtsust skautlikus kasvatuses mõõta.

Viimast suurlaagrit võrreldes eelmistega tundub, kuidas Pirita poisikesest ja Doberani noormehest on Paralepa parasmees välja kasvanud. Võiks ko-guni ütelda Paralepa täismees. Tundub nii nagu Pirital oli otsimise ajajärk

Pilte suurlaagrist: 1. Haridusminister kol. Jaakson avaparaadil. 2. Haridusminister laagrit avamas. 3. Kindral Burt tervitab B. P. nimel 4. Lõkketulel.

meie Eesti skautlikule kasvatustele, Doberanis juba enam-vähem väljakujunenud, kuna Paralepas juba täiesti sisu olemas.

Kui skautlikku kasvatust ja tegevust võrreldakse mänguga, siis tuleb Paralepa Suurlaagri mängu päris tõsiseks mänguks pidada, millega iga mees hakkama ei saa. Mina mõtlen tõsise mängu all seda, mida poisid laagris elades läbi tegid ja õppisid. Siin oli tähtis tegelik elukooli tund, mida võeti poiste poolt tõsiselt.

Iga poiss tundis end laagri tervikus olevat tähtsaks koguilme teguriks, mida ta ka tõesti oli. Nagu organism koos seisab koest ja kude rakkudest, samuti oli iga skaut tähtis rakukene suurlaagris. Peab ütleva, et see suur rakkude kogu kujundas hea koe ja terve organismi, mis hästi vastu pani katsumistele, mis ilmsiks tuli laagri päevil halva ilma näol. Üle osati heast ja kurjast saada.

Peaaegu siin veel märkima seda head tahet ja huvi vanemate skautjuhtide ja laagri tegelaste poolt, millel ei näe lõppu olevat. Ma mõtlen laagri korraldajatele juhtidele.

Nende töö, mis täis armastust asja enese vastu, sai laagri hea kordaminekuga nendele kuhjaga tasutud. Armastatud töö häa kordaminek on ju suurim tasu tegijale.

Nii Pirita kui Doberani, samuti Paralepa skautide suurlaagritest on minul mälestused kõige paremad, millised elades ei kustu.

10. X 1936. Tartus.

K. Saral, skm.

Pirita vanahunt ja Doberani ning Paralepa laagrite vanem.

3. Suurlaager oli ilusaim kokkutulek ja suurim õppekool

Skm. H. Michelson, 3. Suurlaagri juht

Kolmas Eesti skautide suurkogumine on möödunud. Poleks vist mitte huvituseta nüüd tagantjärele tuua lühidat ülevaadet sellest poistelinnu elukäigust Haapsalu-Paralepa merekaldalt.

Suurlaagrist võtsid osa kõik Eesti skautmalevad oma rühmitustega, millest kõige suuremaks osutus Tallinna 300 poisiga, kõige vähemad olid kõige nooremad — Tapa ja Petseri,

kummaski üle 20 poisi. Alaliselt oli kohal 1500 inimest, kuid palju oli neid, kes peatusid vaid päeva või paar, isegi viimasel pühapäeval saabusid läbi tormi omal jahil ligi poolsada Poola meriskauti, ka lätlasti saabus jalgratastel

Üldiseks kokkuvõtteks saame ligikaudu 1400 eesti skauti, 480 välismaa skauti ja lisaks alatine juhtiv koosseis nii administratiiv- kui

Sk. Michelson

majandusaladel — kokku umbes 150 isikut. Koguarv seega üle 2000 osavõtja.

Need arvud kõnelevad selgelt, et 3. skautide suurlaager oma koosseisult on ületanud kaugelt kõik senised noorte laagrid Eestis.

Teatud määral oli see julgustükk juhtidelt, võttes nii suure vastutuse enda õlgadele, eriti aga kõhuküsimuse seisukohalt. Julgustajaks olid vaid vanad kogemused ja üksmeelne koostöö-tamine, milles ei olnud pettumusi.

150-liikmeline juhtiv aparaat töötas suurepäraselt ja täie kohusetundega, koostöö vaim, korralduste kiire ja täpne täitmine — see avaldus kõikjal. Just vastastikune usaldus oli see, mis kindlustas laagri hea kordamineku.

Laager oli ka suur õppekool

noorte juhtidele. Võidi põhjalikult tähele panna noorte muutlikku meeleolu välise ümbruse mõjutusel.

Pärast „Tallinna päeva“ ja sellega ühenduses oleva „uputuse“ ja sadude perioodi tulemuseks oli siiski üks hetk kogu laagri kestel, kus järgneva päeva hommikul ülevaatust korraldades, võisin poistes teatud meeleolu langust märgata. Olukord tuli kiiresti parandada. Alllaagrite juhid kogunesid ja sai tähelepanu juhitud pisikestele väärnähetele.

Juhid võtsid endid kokku . . .

Paar tundi hiljem valitses kõikjal rõõmus töömeeleolu, kostsid laulud, kirvelöögid ja muusikahelid. Ei ükski soovinud mujal viibida, kui suurlaagris.

Õnneks ei võtnud meie laagrisse hundi-poegi. Koosseis oleks küll palju suurenenud, aga vastutus oleks liiga suureks tõusnud.

Vanemskaudid olid aga kõikjal tegevuses nooremate abistajatena juhtidele.

Laagri püstitamine ja sisustamine kestis kogu aja. Kahju oli lahkuda alles valminud laagrist. Aga selles see laagri tähtsus seisabki, et luua aga võimalusi poistele praktiliseks ise-tegevuseks. Kerkisid ehitused, küll Viru väravad Pikad Hermanid, Jaanilinnad, talutared, monumentid, kindlused, aiad, omapärased väravad jne., kõik täis omapära ja leidlikkust. Head eeskuju pakkusid alllaagrit ümbritsevad aiad, eriti ka soomlaste juures, kus maast kogutud praht oli kasutatud piirimüüri või seina täiteks. Siin maksis kõikjal skautluse suurim põhimõte — „üles ehitada mitte mil-lestki.“

Tervishoidliku külje eest

laagrites, eriti telkide sisustuse alal ollakse meilgi viimaks suuresti edasi jõutud. Magamis-ased olid enamusel „tõstetud“ maast kõrge-male, hommikuti olid telgi ääred üles keritud, varustis ja magamisriided välja tuulduma paadud, nii oli ventilatsioon täielik.

Puhtus laagrites oli hea,

eriti rõhku pandi puhtusele toiduvalmistamisel. Nõudeks oli, et köögis asuks alaliselt puhta veega täidetud pesukauss seebi ja rätikuga kokkadele kätepesemiseks. Kõik jätsid tulid kohe kas põletada või prahiauku liiva alla matta, roiskvesi lasti maa sisse.

Poisid täitsid kohuseid

kõige innuga, kiitust peab avaldama eesti pois-te kannatlikkusele ja kohusetundele, mis aga kunagi ei mõjunud halvavalt meeleolule.

Hea eelkool kaitseväeteenistuseks

suurlaagri abil saavutatakse toimkondades. Iga päev valvas, koristas, täitis käskjalgade kohuseid toimkond, mis koosnes ligi 100 poisist. Vaevalt pääsis ükski sõiduk või eraisik laagrisse, enne kui see valvurite poolt oli kindlaks tehtud.

Ja kui ühel ööl hüüdis katseks hädastignaali,

võeti kogunemist suure tõsidusega ja innuga koguneti kindla korra järele. Ainult huvitav oli see pilt, millises riietuses ükski üksus kogunes, puudus vaid filimees.

Korralikkumisi ei olnud, öösi valitses täielik rahu.

Pisemaid viperusi oli alul

toidu väljajagamisel, sest palju tuli Tallinnast vedada, kuuma ilmaga oli alalhoid väga raske, kuid asi paranes kiiresti. Ka poiste soovid said arvestatud. Päevakava arenes kindla korra järele, eriti tseremoniaalsed osad, nagu lipu tõstmine ja langetamine toimusid signaali järele kõikjal minutilise täpsusega.

Sama kindlalt arenesid ka söögiajad ja päeva tegevuskava vabadel tundidel, mis seisis lõkkeõhtute ettevalmistuses, mängudes, võistlustes ja kirjade ja päevikute kirjutamises, sõprussidemete loomises välismaa skautidega jne.

Esmakordne skautlik näitus

Haapsalu linnas pakkus peale skautliku arengu osa ka ülevaate Eesti raamatust, siis rahvuskultuurilisest arengust ja üks nurk oli pühendatud Scoutspataljonile.

„Hõissa Poisid“ — laagri ajakirja leheküljed on jäädvustanud kõik mis vajalik oli ja mälestustes ei unune.

Lõkkeõhtud olid meelikõitvad

mitte üksnes skautidele, vaid ka võõrastele, kuna iga rahvus ja iga üksus püüdis anda oma parimat.

Kokkuvõttes, suurlaager oli ilus ja suur õppetund. Juhtidele suurimaks tänuks on selle hea kordaminek.

Majandusejuht pajatab

„Kaks nädalat laagrit ja 50 nädalat ootamist,“ lausuvad skaudipoisid, kuid minul kui III suurlaagri „majandusministri“, on kindel veendumus, et see kõik on minu suhtes maksev otse vastupidi.

Poistel on suurlaager juba ammu lõpetatud, isegi unustatud ja ootavad jälle uut, kuid minu suurlaager kestab ikka veel edasi. Loodan aga, kui taevataat tervist annab, ka oma suurlaagri aastakoosolekuks lõpetada, Viljandi söitmiseks.

Nüüd saan aru, miks suurlaagreid nii harva (vaid 5 a. tagant) korraldatakse; see on seepärast, et juhid, kes eelmises suurlaagris olid, on ka samas ametis järgmises suurlaagris ja nad peavad kahtlemata eelmise unustama, sest muidu ei julgeks keegi enam sellist koormat endale võtta. Esijoones ma mõtlen „majandusmehi“.

Kogu aeg enne laagrit, eriti just laagri eelpäevad, olid täis sagimist ja sinna-tänna jooksmist, just nagu Abessiinia sõjas suure vihmalavingu ootel.

Sarnasust viimasega suurendas veel meie laagrineeguse — laagrivanema, enne tähtaja lõppu, kiire ja ootamata ning salajane ärapägenemine, koos laagri baromeetriga (oma piibuga), nii et jäime vihmalavingu kätte! Oleks ta vähemalt öelnudki mis ilm tuleb. . . !

Erne laagri algust eeltööde tegemisel igapäevase leiva-teenimine ja -söömine jäid hoopis tagaplaanile. Küll oli rääkimist, et keele peale tekkisid konnasilmad ja käimist, mis mitu paari saapataldu ohvriks nõudsid! Taevale tänu, et minu igapäevane — mitte skautlik — töö ja tegevus nahaasjandusele nii lähedane, muidu oleks vist paljaste päkkadega pidanud ringi jooksuma. Ja kõige selle juures arvas ilmadevalitseja — ei tea, kelle palvel — heaks veel sarnased kuumad ilmad saata missuguseid pole mitmel aastal olnud. Oli minu juures kohe märgata, kuidas laager saledakstegevalt mõjub!

Ometigi kord laagris! Poisid tulevad

lippude lehvides, pasunate puhudes ja trumme põristades. Tore pilt ja unustamata mulje!

Telklinn kasvab.

Elu nõuab oma, töö värskes õhus teeb poisid näljasteks, ega midagi: katsu, et toitu oleks anda, muidu pistavad poisid kas või sind ennast nahka! See oleks peaaegu sündinud, eriti lõunpoolsete poolt nende rohkearvilise ja võitlushimulise kehalise heaoleku komitee toetusel.

Meil master Krulliga värisesid südamed sees majandusjaoskonnale pealetungide puhul (pole meie ju sõjakad poisid, vaid rahuarvustajad skaudid), aga tänu tugevale puupöörle ukse ees ja väikestele aknaaugude, jääme kehaliselt puutumata. (ukse puupööra sai muuseumis ka väljapoole lahti teha.)

Muidu oli laagerdamine kui suvitamine ja terviseparandamine, otse jumalik: öösi saime kell üks magama ja hommikul kella viie ajal ajasid piimamehed meid jälle üles. Vahepeal kõlises telefon ka ikka paaril korral, või korraldas laagrijuht mõne öösisse häire! Ei juhtunud kunagi, et oleks kogemata kauaks magama jäänud!

Jumaliku ettenägematuse ja kõige täpsete asjade sassimineku teooria alusel läksid ka meie laagri ehituste plaanid sassi. Tagajärg oli, et staabihoone ehitati nii suur, et pea kas või ratsavõistlusi sees, aga toiduainete ladu ja varait ühes hoones nii tilukesed, tilukesed! Sellest siis ka tingitud aeglus toiduainete väljajagamisel.

Kõigi raskuste peale vaatamata oli suurlaagri aeg ikkagi ilus aeg! Süda läks härdaks, kui viimasel õhtul laagrilipud maha lasti ja järgmisel hommikul poisid jahkusid! Üksi jäin mina metsa!

Jäin metsa kurvalt kõndima veel viis päeva, et likvideerida laagrit ja metsa-ametnikele „auku pähe rääkida“, et nende kändude otsas, mis laagri lõpul ümbrusesse järele jäid, pole kunagi puud kas-

vanud. Nemad ei suutnud kuidagi arusaada, et skaudid, kes on ometi looduse sõbrad, nii võisid metsa laastata!!

Seletasin neile, et ega need ikka meie skaudipoisid polnud, kes nii rumalasti ta-

litanud ja lubasin, et tulevikus seda tõesti enam ei juhtu.

Poisid, ega teie mind ometi valelikuks ei tee metsaametnike ees? Ega?

N-sk. JUHAN KOKLA

Avalikkus ja meie.

Suurlaager publiku ja skaudi vaatevinklist.

Möödas on suvi, möödas on laagrid, suurlaager. Aeg on teha kokkuvõtteid meie tööst ja tegevusest möödunud suvel. Sel korral on ka millest kokkuvõtteid teha. III suurlaager oli ju kogu Eesti skautide perele hüügeltoo, õigmini küll suursaavutis, mida nii mõnigi organisatsioon kadetseb. Siin nägime meie skautluse praegust arengutaset, nägime palju on üks ja teine teinud.

Kahtlemata tuleb siinjuures arvestades kahesuguse seisukohaga: üks publiku ja teine skaudi seisukoht. Loomulikult vaatles kumbki suurlaagrit erisilmaga ja samuti kujunes hinnang vastavalt. Olen isiklikult paljude seltskonnategelastega ja ka juhu-küllastajatega vestelnud skautidest ja üldse III suurlaagrist. Seejuures on selgunud nii mõnedki huvitavad seisukohad skautluse alal võhikute poolt avaldatud.

Avalik arvamine, vähemalt kohapeal s. o. Haapsalus ja ma usun ka üleriigiliselt suhtus üpris hästi suurlaagrisse. Seda tänu ajalehtede sõbralikkudele kirjutistele ja küllastajate isiklikkudele muljetele. Paljud olid üllatatud skautide sellisest massilisest, jõulisest esinemisest. Kui senini arvati mõnel pool, et meid on vaid mõnisada, siis osutus see vaade ühekorraga ümberlükatuks. Meie pole kunagi erilisel kelkinud oma suure arvuga ja tänu sellele suutsime üllatada. Ja üllatus on eriti hea mõjuga avalikkuses. Meeldivalt mõjus paljudete ka Vabarjigi Valitsuse sõbralikult-toetav suhtumine skautidesse, samuti paljude vanemate, avalikkuses väga hinnatud isikute tegelik osavõtt suurlaagrist. Haapsalus sai sel puhul suurmoeks lühike põlvpuks, mida kandis nii noor kui vana. Ja eelarvamustesse juurdunud provintslane alul tundis nende ees võõrastust, kuid lõppeks harjudes ei minestanud keegi nähes vanahärrat põlvpuukes ja skaudiõormis.

Üks asi, mida aga enamik küllastajast eriti meeldiva leidis olevat, oli see, et poisid kõik ise valmistasid, isegi toidu. Ja seda kõike leidlikult ja kohati isegi päris oivaliselt. Oli ka vaadata igas laagris midagi erinevat ja uut. Nii leidis siis poiste töö ja vaev ka väärikat hindamist. Mõnigi väljaspool skautlust seisev tegelane kirjutas laagri lõppedes mitmesugustes perioodilistes väljaannetes vägagi sõbralikult skautlusest.

Senini heideti meile tihti ette asjatundmatute poolt, isegi asjas rohkem teadlikkude naaberorganisatsioonide tegelaste poolt, meie sõbralikku läbisaamist välismaiste skautidega. Kuid ma usun, et suurlaagris pidid paljudki arvamust muutma (ja muutsidki!), sest kõikjal peegeldus eestluse vaim, laagrite välimus kui ka sisemus toonitas kõigepealt, et oleme eestlased. Igal organisatsioonil on alguses n. n. kobamis-ajajärgud. Ka skautidel oli alul, kümme aastat ja enam aastaid tagasi sellene ajastu. Siis püüdisid meie hulka tungida võõrapärase indiaanlased jne. Kuid kui võõras element ei muutnud see meile omaseks ja ta jäi iseenesest kõrvale ja asendus meie rahva enda omapäraga. Tänapäeval on iga skaut parim eestlane, sest teda kasvatatakse esivanemate mehises vaimus. Mis puutub aga välismaalastega heasse vähekorra, siis he-naaberlikke vahetordi ei saa keegi pidada rahvuse salgamiseks. Ka meie välisküla-lised toonitasid igaüks esijoones oma päritolu ja rahvust. Nii tutvustasid skaudid ka võõrsil oma rahvast ja kodumaad. Need asjaolud said selgeks paljudele. Kõnelesin hiljuti ühe veendunud skautluse vastasega. Kuid nüüd, peale suurlaagrit, olid tema vaated sootuks muutunud ja tema mõttelaad ümberorienteerunud.

Ka suurlaagri organisatsioon paistab publikule toredussaavutisena. Korrapäraselt luua pind selliseks ürituseks, siis mõne päevaga luua telkinn, hoida selles distsipliini: see vääribki kahtlemata imetlust.

Kõigile vaatamata on aga mõnedki märganud puudusi suurlaagris (õnneks on neid siiski vähe). Loomulikud on ju mõned organisatsioonivead, mis on andestatavad, kuid andestamatu on kahtlemata mõnigi halb arvustus mõningate poiste käitumise

kohta. Väikelinnas pandi kõik tähele, eriti aga käitumisevigu. Mõnes malevas leidis kahjuks poisse, kes skaudivaimu veel ei tunne. (kas pole vast leidunud selliseid juh-tegi?) Siiski suurem mass on oma korrekti ja abivalmis esinemisega jätnud väga hea mulje.

Keegi tuletas mulle meelde mitmete vanemate skautjuhtide vormis lokaalide külastamist. Loomulikult see viga ei ole juhtidest kuigi taktiline. Kuigi saadakse aru, siiski ei andestata, sest ollakse kindlad, et nooremad võtavad halba eeskuju. Ja see ongi tõsi. Tegelikult meie oma juhid selle punkti vastu nii väga ei eksinud, vaid eksimused olid külaliste-välismaalaste tehtud. Edaspidi aga peaksime kindlasti ettevaatlikumad olema.

See oleks kõik, mida ma olen kogenud suurlaagi järelepäevadel. Need publiku hinded püüdsin siin erapoolelt üle anda, valgustades ka avalikkuses nähtud puudusi. Kuid üldmulje on kõigil hea. Ja see on skautluse suur võit.

„Kaljukotkaste“ vallutusretk Saaremaale.

Tänavu sügisel sooritas 5. Tall. Sk. Mal „Kaljukotka“ suguharu poissi — skm. V. Suigusaar, I jsk.-d L. Alev, P. Karro, O. Steinberg ja III jsk. H. Hallmann jalamatka Saaremaal. Kuna matkal olid asjaosaliste kodanlised nimed asendatud teistega, siis kirjutame: matkast võtsid osa Vüürer, Oenas, Poja (hääldada: poea), Otu ja Äрни. See viimane ei ole mitte lühend ristinimest „Ernst“ vaid meie matkatraditsioonide kohaselt noorim poiss matkakambas.

Raudteevalitsuse kaasabil leidsime end 8. augusti õhtul Virtsust, kus me pimedas mitte midagi päale hakata ei osanud. Viimaks leidsime sadama, säält laeva ning hakkasime elusaid hingesid otsima. Suure mürgli päale tõusis üks pea kuskilt luugist ja kukkus söimama. Siiski saime Vüüreri diplomaatia abil niikaugele, et meid lubati laevas ööbida. Lõime oma laagri kitsastele puunaridele üles ja varsti nägime und eelolevatest matka-„võlu-dest“.

Hommikul avastasime, et me magamisruum asus II klassis. Tahtsime odavamalt läbi ajada ja kolisime ruttu minema, laevapärasse. Piletivõtmisel aga selgus, et oleme sattunud koguni I klassi, parata polnud midagi. Pärast aga Otu ja Oenas leidsid üles I kl. kajuti pehme mööbliga ja vihastasid põhjalikult. Nimelt meie kui I kl. reisijad pidime magama kõvadel puupinkidel. II klass tegi tõesti „hiina viha“.

*

Et oli pühapäev, saime Muhus näha palju rahvariideis naisi. Kirikulised olid enamuses rahvariides ja säältmaa kombe kohaselt mehed ühel- ja naised teispooll pinkides. Vüüreris ärkasid kohe tema vanaisa täikaupmehe-ins-tinktid ja tahtis mitmelt naiselt Muhu tanu ära osta. Aga ega need müünud.

Viimaks hakkas tema tanutõbi kõigile külge ja korraldasime ümbruse taludes põhjalikuma haarangu. Tulemusena saime igaüks

Siin nad ongi — 5 võsavenda

tanu, Oenas oma suures vanakraamivaimustuses koguni kaks.

Hiljem nägi Vüürer äkki eemalt, et üks mammi seob sukapaelu. Ega siis ei aidanud enam midagi — täikapoodniku vaistud olid uuesti lõkkele lõõnud ja Vüürer oli rutemini kui muidu vanamuti juures. Lõpuks, näidates kuutkümmet senti, suutiski ta eidekese ära võtuda ja sai sukapaelad otse jalast enesele.

*

Lõunal hakkas Oenas lajutama oma „Jagd-würstchen'itega“, mida jagas ohtrasti igaühe-

le. Tema patendi järgi praadisime nad orgi otsas ja tegime näod, nagu maitseks.

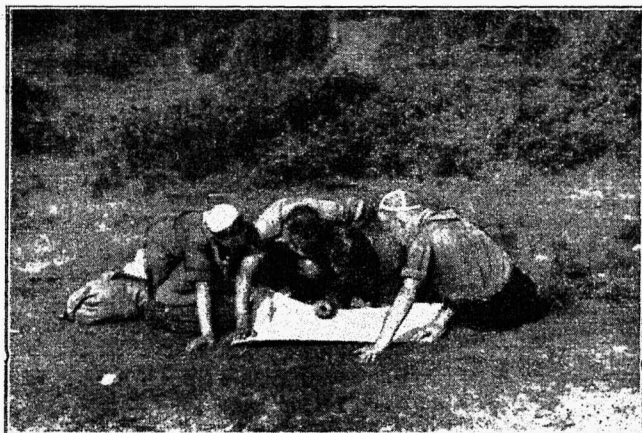
Muhu-Suure vallamajast läksime matkaraamatusse templit küsima, kuid selgus, et see olevat seadusega kõvasti keelatud. Nähtavasti ainult nende vallal, sest mujalt oleme igalt poolt templeid saanud. Säälsamas Linnuse külas tegi Oenas oma hiirelõksuga (midagi „Contax'i“ ja „Univex'i“ vahepeälset (kahest rahvariides eidest ja tuulikust pildi, mis endastmõistetavalt välja ei tulnud, nagu pärast selgus.

*
Saaremaal, kui Põide kirik juba paistis, tahtsid Vüürer, Oenas ja Ärni läbi metsa ja üle põldude „otse“ minna. Poja ja Otu aga leidsid targema olevat käimiseks kasutada maanteed. Tegime võistluse — kes jõuab enne kiriku juure. Selgus jälle vana tõde: teed mööda on alati otsem, kuna võitsid viimasegrupi poisid.

Õomaja saime aariatõugu „Jugendherberg'is“ kiriku lähedal mõisas (nime olen kahjuks unustanud, vist Tuhala või Tumala). Magasime koguni põhukottidel ja patjadega. Kuid see erakorraline luksus kergendas aga igäihe rahakotti 10 s. võrra.

*
10. august, tähendab kolmas matkapäev. Padajannid, mis kodunt kaasavõetuna olid arvestatud õige tükiks ajaks, hakkasid juba otsa saama. Kuid — poodidest võid küll osta okastraati, pastlanahka, lambiöli ja siidsukki — päale biskviitide ja paremal juhul vurtssavassi hamba alla ei saa midagi. Hääde inimeste käest saime aga andmeid, et paarikümne km raadiuses ainuke toiduainetehankimise

koht on Laimjala viinapood. Kuid meie matkatee keeras ligi kilomeeter enne poodi paremale — Valjalasse. Suured viilijad Oenas ja Vüürer jäid istetele magama, teised läksid moona hankima. Viinapoest aga juhatati meid lahkesti ja armastusväärselt postkontorisse, säält pidavat söödavat saama. Poes oli saada ainult paar kuivanud saia ja mõni vorstijupp. Postkontori pererahvalt saime priske virna

Kes otsib, see leiab ka teed.

kurke, päälegi tasuta. Pärast selgus, et pereproua oli ühe meie suguharu poisi tädi.

*
Valjala „kirkohera“ oli noor lahke mees, nagu praegu kõik õpetajad Saaremaal. Näitas meile kirikut põhjalikult, lõi demonstratsiooniks kirikukella, andis vana kiriku kohta seletusi ja juhatas meile teedki Valjala linnuse juure. Vaatasime seda ka kohusetunde pärast, kuigi sinna oli tükk maad ja säält midagi erilist näha polnud.

Õõbisime metsavahi juures. Peab ütleva, lahke rahvas on — toodi meie pärast õled tuppä. (Järgneb)

Ülemaailmiline jamboree Hollandis

Rahvusvahelise Skautide Büroo poolt Londonist teatatakse nüüd, et järgneva ülemaailmlise jamboree päevad on kindlaks määratud. Avamispäevaks on 31. juuli 1937., laagri lõpetamispäev 9. august. Esindusrühmadel tuleb aga kohal olla 29. juulil, igal juhul mitte hiljem kui 30. juulil. Ekskursioone laagripäevade kestel üldse ei korraldata, need on kõik koondatud 10., 11. ja 12. augusti peale, kuna ametlikuks ärasõidupäevaks 13. august. Seekordsed ekskursioonid maaga tutvumiseks on kõik ühe-

päevalised, kust õhtuti saabutakse jälle laagrisse tagasi.

Laager asub umbes 20 km Amsrerdamist lõunapool, mitte kaugel mererannast. Koha nimetus on: VOGELNSANG, Bloemendaal, Holland.

Osavõtumaks igalt skaudilt, koos laagrimaksu, toidumaksu ja ekskursioonimaksuga kõigi päevade eest 29. juulist kuni 13. augustini on 20 Hollandi guldnat (umbes 54 E. kr.). Sinnaõidu kulud jäävad samuti osavõtja kanda ja

nende suurus on umbes 100 kr. isikult edasi-tagasi, kui saadakse vastavad hinnaalandused raudteel. Raudteesõiduks kulub Tallinnast 2 ööd-päeva.

Eestist oodatatakse sedapuhku tavalisest suuremat üksust, kuna maailma skautide isale lord Robert Baden-Powell of Gilvell'il see on

tema 80. sünnipäeva aasta. Arvatavasti koguneb meil sõitjaid 25 ümber.

Ühel ajal jamboreega toimub rahvusvaheline skaudijuhtide kongress 10.—13. aug. 1937., millele iga maa võib volitada 6 saadikut.

Jamboree patronessiks on Hollandi kuninganna.

Käsukiri Nr. 5

Eesti Skautide malevale

III Suurlaagris, Paralepas, 20. juulil 1936 a.

§ 1.

Eesti skautide suurim kogunemine on jõudnud tulemusrikkale lõpule. Skautlik kasvatusüsteem on leidnud sellise hinnangu Eesti avalikkuse ees, mis temale jäädavalt kindlustab arenemisõiguse. Meie ise lahkume suurlaagrist kindlas teadmises, et tehtud töö on väärtuslik, on kasuks isamaale ja rahvale, on edasi viiv tegur kogu Eesti ülesehitamistöös. Paralepa mändide alt ja Haapsalu soojadest merevoogudest viime koju kaasa indu ja elujõudu, mis tiivustab uutele, parematele ja veel ulatuslikumatele püüetele. Siin valitsenud sõbralikkuse ja töötahte vaim lehvigu üle kõigi poiste ja noormeeste seni kuni tuleme uuesti kokku, õppima üksteiselt ja kinnitama sõprusi järgnevas, neljandas Eesti Skautide Maleva Suurlaagris!

§ 2.

Meie suurlaagrit külastasid sedapuhku suurel arvul kallid hõimud Soomest, armsad liitlased Lätist, lepingukaaslased Leedust, kõrgelt hinnatavad sõbrad Poolast, väga lugupidavad skaudivennad Rootsist, toredad skaudid Taanist, kes kõik võitsid meie poiste südameid ja jätsid kustumata mälestusi kaunitest päevadest ilusas Paralepas.

Skautide üleilmiline isa Lord Robert Baden-Powell oli läkitanud meile oma isikliku esindaja kaudu julgustavaid sõnu ja kõige paremaid soove kordaminekuks Kõrged külalised Suur-Britanniast austasid tõsise huviga meie kolmandat kogunemist.

Neile väliskülalistest, kes on saanud meile eriti lähedasteks ja kelledest kujunesid laagripäevade jaoks uued tulisehingelised Eesti sõbrad, annetan Eesti skautide välisvõõraste märgi:

Paul Dahlg aard'ile — Taanist,
Jalmari Valpio'le — Soomest,
Erkki Varanko'le — Soomest,
Kol. ltn. J. W. Balfour-Paul'ile —
Suur-Britanniast,
Karlis Plieniņš'ile — Lätist,
Juozas Rainys'ele — Leedust.

§ 3.

Suure skaudisõpruse ja kestva poolehoiu ning abi eest, mida järgmised isikud on Eesti skautluse vastu üles näidanud ja kellele teened III Suurlaagri kordaminekuks on kõrgelt hinnatavad, annetan kõrgeima skautide tänamärgi Svastika lindiga:

1. Haridusminister kolonel Aleksander Jaakson'ile,
2. Sotsiaalminister Oskar Kask'ile,
3. Kaitseminister kindral-majoor Paul Lill'ele, ¶¶
4. Teedeminister kolonel Otto Sternbeck'ile,
5. Haapsalu linnapeale, Lääne Skautide Maleva vanemale Dr. Hans Alver'ile,
6. Haapsalu garnisoni ülem kolonel Mart Tuisk'ile,
7. Kolonel-ltn. Eduard Putmaker'ile,
8. Lääne skaudisõbrale Jüri Lossman'ile,
9. Direktor Mark van Jung'ile,
10. Voldemar Puhk'ile Tallinnast,
11. Insener Edgar Sommer'ile Tallinnast,
12. Johannes Kauss'ile, Tallinnast,
13. Eduard Tohver'ile, Tallinnast,
14. Tapa Skautide Maleva vanem Dr. Aleksander Jakon'ile.

Svastika [nõelaga:

1. Scouts Pataljoni ülemale majoor Rudolf Krapp'e'le,
2. Lääne-Saare Kaitseringkonna staabi-ülemale majoor Aleksander Kullbusch'ile,
3. Scouts Pataljoni majandusülemale majoor Voldemar Tolbast'ile,
4. Insener Arnold Gering'ile — Tallinnast,
5. Haapsalu Tuletõrje Seltsi esimehele Arnold Raudsepp'ale,

6. Major Friedrich Kuhlberg'ile.

§ 4.

Ülendand skautmastriteks järgmised nooremskautmastrid, kes oma püsiva tööga skautluse alal ja ennastalgava energiaga Suurlaagri tööde juhtimisel on kõigiti väärinud küpse skautjuhi nimetust:

Aleksander Moks — Sakala Skaut. Malev.
 Aksel Vaigur — Lääne „ „
 Heino Jõe — „ „ „ „
 Eduard Kublin — Sakala „ „
 Viktor Krull — Pärnu „ „
 Artur Miller — Tallinnast.

§ 5.

Ülendand nooremskautmastriteks järgmised tublid juhid:

A. Talvik — Saaremaa skaudisõprade seltsi esimees, ühes õigusega kaitsta skautmastritööd.

Karl Vennõ (Verrov) — Nõmme skautide Malevast,

Björn Wichmann — Lääne skautide Malevast.

§ 6.

Ülesnäidatud püsiva ja järjekindla töö eest skautliku tegevuse alal annetan skaudijuhiteenete määrgi järgmistele tublidele skaudijuhtidele:

1. skm. Adolf Mitt'ile,
2. nskm. Rudolf Väär's'ile,
3. nskm. Samuel Eber'ile,
4. nskm. Richard Kärrner'ile,
5. nskm. Evald Kübar'ale.

§ 7.

3. Suurlaagri kestel ja eeltöödel ülesnäidatud erilise hoole ja püsiva töö eest avaldan sügavamait tãnu järgmistele skaudi juhtidele:

Laagri õpetajatele nskm. Paul Kuusik'ule ja skm. Harry Haamer'ile, laagritule juhile skm. Hans Roo's'ile, kehalise kasvatus juhile skm. E. Priimann'ile, mängude juhile nskm. Karl Raamat'ule, käsundusjuhile nskm. Eduard Lemming'ule, laagriarsti abile nskm. Rein Laube'le, käsundusjuhi asemikule nskm. Friedrich Kaar'ele, asjaajajale nskm. Georg Lipp'ule, laagrilehe talitajale nskm. Ludvig Kärsen'ile, transpordijuhi abile skaut Vello Kasele. Väliskülaste juhi abistajatele skm. Valter Suigusaar'ele, nskm. Rein Saralile, nskm. Björn Wichmann'ile, I järgu skaudid Leo Alev'ile, Bliiebernichts'ile ja Valter Koppermann'ile, skaudisõber Johann Martin'ile.

§ 8.

Annetan järgmistele tublidele I järgu skautidele eeskujuliku skaudi diplomi ühes märgikandmise õigusega:

1. Leo Alev
 2. Peeter Karro
 3. Richard Tõnnus
 4. Egon Asu — Saare skautide malevast
- } Tallinna skautide
} Malevast

5. Harald Halliksberg — Lääne skautide malevast

6. E. Raudam } Järva skautide
7. K. Einamaa } malevast

§ 9.

Luban malevatele anda hoolsusmärke järgmistele tublidele skautidele:

1) Friedrich Lepp — Võru sk. malevast, 2) Valter Sinka, 3) Olev Kuusik, 4) Erich Nuudi — Tartu sk. malevast, 5) Felix Piht — Nõmme sk. malevast, 6) Ilja Arnold — Põetseri sk. malevast, 7) Marjan Guralski — Alutaguse sk. malevast, 8) H. Sengbusch, 9) B. Jaksi — Järva sk. malevast, 10) Antoli Kokk — Tapa sk. malevast, 11) Tallinna Skautide maleval — viiele skaudile, kellele nimed avaldetakse maleva käsukirjas.

§ 10.

III Suurlaagri puhul ülesnäidatud suure hoole ja abi eest annetan E. SK. M. III Suurlaagri tänumäärgid:

Kullatud tänumäärgid:

1. pr. Salme Bauman
2. pr. Auguste Alver
3. pr. Maria Lossman
4. prl. Elfriede Grönberg
5. pr. Linda Giemenan
6. hal. õde Emilie Nurk
7. kol.-ltn. Kaarel Bauman
8. dr. A. Üksti
9. Dr. Voldemar Sander
10. hr. Aleksander Puhk
11. van. allohv. Harry Giemenan
12. van. allohv. Harald Kusbok
13. kapten Johan Pedaja
14. lt. Hugo Mõttus
15. hr. August Särm
16. kapten Rudolf Beck
17. major Aksel Vall
18. hr. Aleksander Jurkatam
19. hr. Eduard Tohver

Hõbedased tänumäärgid:

1. politseikomissar J. Unt
2. pr. Berta Alver
3. pr. Marta Geering
4. pr. Maria Tamm
5. pr. Marta Martlinn
6. pr. Elfriede Tammeveski
7. pr. Johanna Raudsepp
8. pr. Olga Bulavkin-Alver
9. pr. Frieda Sander
10. prl. Berta Kreis
11. pr. Magda Pringi
12. prl. Lilli Palura
13. prl. Sofie Bauman
14. pr. Aline Reinbach
15. pr. Ludmilla Saarna
16. pr. Erika Käppa
17. pr. Anna Lõokene
18. pr. Anna Wulff
19. hr. August Kimberg

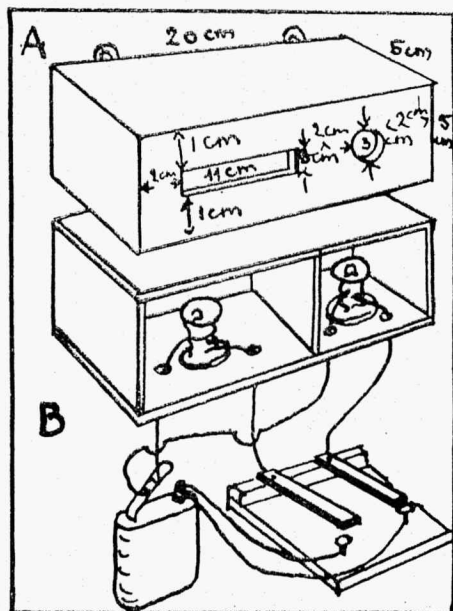
20. pr. Aliide Sinkelmann	42. hr. Johannes Treivärk
21. prl. Ellen Ein	43. hr. Peeter Pihelgas
22. prl. Anette Romanov	44. hr. H. Abram
23. prl. Adele Neivelt	45. hr. Ruut Rajamaa
24. prl. Ellen Laidoner	46. hr. A. Kikk
25. pr. Ida Järv	47. hr. Victor Väina
26. prl. Maria Haberman	48. hr. Evald Kuulbas
27. Dr. Oskar Hiiesalu	49. pr. Vally Käner
28. Dr. Lidia Riesenkampff-Lindström	50. hr. Karl Veidenbaum
29. Dr. Johannes Eichhorn	51. hr. Johannes Lindvers
30. Dr. Henry Eichfus	52. hr. Allo Pakri
31. Dr. Konstantin Sööt	53. hr. Ago Viitar
32. Dr. Maria Pung	54. hr. Konstantin Märska
33. san. ltn Jaan Seimar	55. hr. Uno Loigom
34. Dr. Jürgen Renteln	
35. hal. õde Leida Pukk	
36. hal. õde Ilse Vilmanen	
37. hal. õde Olga Malova	
38. velsker August Reinbach	
39. hr. Gustav Akeberg	
40. hr. Eduard Roland	
41. hr. Johannes Joost	

N. Kann,
Eesti Skautide Maleva
Peavanem

A. Koik,
Eesti Skautide Maleva
Peastaabi ülem.

TÖÖNURK

Morseaparaat

Ärge mu poisid mõtelge, et tahan teid viia põhjatusse elektrotehnika teooria valda, ei, tahan teid ainult õpetada, kuidas valmistada oma-

le või oma salgale morsemärkide tundmaõppimise aparati. Tänni õppisite neid vehkides lippudega, mis tüütav, või jälle tule vilksatustega, mis omakorda raske. Minu aparati toob aga teie ette selgeltloetavad punktid ja kriipsud.

Nagu juuresolevalt jooniselt näete, tuleb valmistada vineerist, papist või plekist kastike, mõõtudes: pikkus 20 sm, laius ja kõrgus 5 sm. Esiküljele tehke joonisel antud mõõtudes kriipsu ja punkti kujutavad sisselõiked. Edasi katke augud seestpoolt läbipaistva valge või värvilise paberiga ja liimige või tinutage (pleki juures) kast kokku. Ärge aga sealjuures unustage ühte külge lahtikäivaks jätmast, muidu ei saa teie elektrilist osa sinna sisse monteerida, samuti ärge unustage karbi sisemust kindla vaheseinaga, mis välgust läbi ei lase, kaheks jagamast, muidu ei saa anda eraldi punkte ja kriipse. Kummagi osa keskkoha karbi põhja

külge kinnitage taskulambi pirnid, mis asetatud kaitselambi pesadesse, millised saadaval igas raadioäris. Ei taha teie aga pesi osta, noh siis pange nupud tõhe ja leiate juba ise vastavad abinõud Lambi pesakestel on küljes kaks kruvi, millest toote ühe juhe taskulambi patarei pikema klemmi külge ja teise juhe läbi lülilite patarei lühema klemmi külge. Lülilja oosneb vineeralusest, millele kinnitatud kaks vetruvat plekiriba ja nende lahtiste otste alla kaks papi-naela. Olete talitanud eelpool toodud juhiste järele kasutades ka juuresolevat joonist, olen kindel, et teie aparaat töötab eeskujulikult. Teie võite kastikese ja lülilja monteerida

ühise laua peale või eraldi, olenevalt sellest, kuidas teda soovite kasutada. Võite ka lülilja alla teha erilise kastikese, kuhu mahuks taskulambi patarei, kuid siin jätan teie kujutlusvõimele vabad käed. Igatahes olen kindel, et valmis aparaat ei maksa teile enam kui üks kroon.

Kui aga siiski kellelgi tuleb aparaadi ehitamisel raskusi, palun pöörata kirjalikult minu poole aadressil, Master Ats, „Eesti Skaudi“ toimetus, Vene tänav 26 Tallinn, kusjuures vastuse jaoks postmark juurdelisada.

Nüüd aga jõudu tööle. Olge tublid poisid siis järgnevas numbris saate uue aga juba keerulisema ülesande.
Master Ats.

TEATED MALEVAIST

Pärnus läheb sõjaks!

Juba kauemat aega kestavad eeltööd meie maleva suurimaks luuremänguks milline tuleb peagi pidamisele. Kogu malevas on kihinat-kahinat ja küllap läheb peagi suureks raginaks! Juba arutlevad vastaspoolde sõjaplaane, tutvuvad maastikuga ja olukordadega — kõik see eeldab ägedat taplust!

Hispaaniaks ta aga vaevalt muutub, sest tubli „rahvasteliiduna“ teotseb suur kohutunike vägi! Ka on maleva staap muutunud olukorrad nii keerukaks ja arvestuse nii „arusaamatuks“ et peab vastase võitmiseks võib olla rohkem kavalust kui jõudu tarvitama. Seniks, kui ükskord need paarisaja pealised väed pörkavad kokku, kogub aga pinget ja särtsu, ja läheb igapäevaga pinevamaks. Kogu too elu malevas!

Kui plahvatab — küll võib olla kole mädin!

Nõmme Hülgepoegade suguharust.

„Hülgepoegade 1 kari“ noorte rühm hakkas teotsema aastapäevast peale suguharuna. Noorte rühm, kasvades arviliselt, kui ka skautide vanuselt, andis tõuke mis sundis noorte rühmal algama tegevust suguharuna.

Suguharu koosseis praegu: karjas 11, skautrühmas 16, vanem sk. rühmas 7 — kokku

34 skauti, neist algajaid 8, skaute 16, II jsk. 7, I jsk. 3.

Suguharu juhib n-sk. Rich. Kärner, karja I jsk. R. Nõmmiste, sk. rühma I jsk. V. Jõgi, v. sk. rühma I jsk. A. Viita. Kõigil juhtidel üle 8 aasta, suguharu juhil ligi 14. a skautpraktika seljataga.

Suguharu juures teotseb vanemate ring, kelle hooleks suguharu majandusliku külje hoolitsemine.

Hiljuti pühitses suguharu aastapäeva ühes töötuseandmisega. Rohkearvuline vanemate ja skautide ühine koosviibimine aitas lähemale tuua skaudivanemaid skautlusele.

Skautide ettekanded ja võistlused salkade vahel aitasid luua meeleolu, mis näitas külastele tehtud tööd.

Praegu teotseb suguharus salgajuhtide kool, sgh. juhi juhtimisel skautrühmas algas 1. okt. salkade vaheline võistlus.

Saavutades suuna, tõuseb tegevus järjekindlalt.
R-s.

Häädemeestelt

Häädemeestel on praegu kohaliku skaudi A. Sootsi algatusel asutamisel meriskautrühm. Esialgselt tegutsevad kohapeal vaid üksiksalgad, kuni Pärnu maleva — kuhu alla asutatakse rühm kuulub, lõplikult skaudid malevasse vastu võtab ja rühma juhtkonna kinnitab. Salkades on praegu 18 liiget.

Sini-Kollane.

Sakala muresid.

Oleme elanud ja võidelnud juba mõne hää aasta Eesti Skautide Maleva peres. Ei või meie endid eriti kiita ega ülistada, kuigi pole ka põhjusi laituseks. Igaüks püüab seista omal kohal ning lükata ja tüürida jõudumööda laevukest, et mitte sattuda karile. Sii-ki me tänava oleme teatud määral karil. Peetakse ju tänava Viljandis X juhtide aastakoosolek. See on juubeli arv ning seda koosolekut peab tingimata sisustama tõhusalt ning pidama teda teatud pidulikkusega, mis jätkaks juhtidesse teatud rahuldustunde tehtud töö üle kümnel juhtide kongressil. Meie Sakala mehed aga põeme just tänava suurt juhtide kriisi. Möödunud kevadel neli tõhusat juhti said gümnaasiumi küpsusetunnistuse ning koha olid ka kohal asjamehed ülikooli ning kaitseväge näol, kes rad meilt viisid. Saate siis isegi arv vennad skautid, millise kimbatuse ees seisame. Oleme praegu nagu hambaid murdev poiss, kellel piimahambad suus logisevad ning kes ei või midagi tusedamat hammustada, sest siis võib suu jääda hambaist hoopis lagedaks. Meie seisame ju ka tõhusa ja tuseda töö ees: korraldada kohapääl kõik eel-tööd X aastakoosolekuks ning külaliste vääriliseks vastuvõtuks, ning peame siis selle töö sooritama n. n. piimahammastega, kuna meil puuduvad suure vilumusega juhid. Loodame aga neist raskusist üle saada ning ootame esindajaid omale külla kõikidest malevatest.

Praegu töötab malevas endise hoo ja energiaga „Sinirebaste suguharu“. Neid õhutab ja virgutab ning töötab ja lööb käed igal ajal külge kogu maleva sillatala ja „Sinirebaste suguharu“ vanem hr. Moks, kes ise juba asendab enam kui 10 juhti; seepärast nimet. üksus ei põe juhtide kriisi vaid kosub ja õitseb nagu ladvaõun.

Päälle sinirebaste on hakanud töötama ka „Hõbehundi“ rühm uue juhi I jsk. Peets'i juhtimisel. Teised linnas asuvad rühmad on nagu vaeslapsend silgu ja soolaleiva pääl. Suure energiaga töötavad maal asuvatest skautidest Abja skaudid Säälnel I jsk. A. Puju on andunud skautlikule tööle kogu hingega. Endisele rühmale lisaks organiseerinud hoopis uue rühma. Igatahes kiiduväärt samm meie maleva tänavusel põuaajal. Kuuldavasti ka S.-Jaani

Hollandi skaudid oma suurlaagri kuulutusi kleepimas.

ümbruskonna rühmad kannatavad teatud kriisi.

Maleva staabil on ees töörikkad päevad A. K. korraldusetöödega. Pärast A. K. tuleb leida uusi juhte ja värskeid tegelasi lahkunute asemele.

E. K.

Narva kiri

Läinud suvine Narva sk. maleva tegevus oli väga mitmekesine ja tegevusrohke.

Päale puht skautlikkude ürituste, lõime kaasa ka jõukohaselt mitmesugustes seltskonna ettevõtetes. Nii aitasime kaasa Punase Risti manöövritel, olümpianädalal, loomakaitsepäeval j. n. e.

* * *

Suurema uudisena on meil kohalike vene skaudipoiste ühinemine meie Malevaga.

Maleva paisus nüüd 120 liikme võrra suuremaks. Momendil oleme Narvas seetõttu suuremaid organisatsioone.

Nüüd sügise tulekul kutsuti meie senine maleva juht n.-skm. Ott Vaks kaitsevärke isamaad teenima.

Maleva juhi lahkudes valisime uueks juhiks n.-skm. E. Reismaa, abideks n.-skm. V. Gaile ja K. Luga;

Peale nimetatute valiti terve maleva staabi koosseis põhjalikult uus.

Pärnu Maleval uus juhtkond.

Möödunud suve vältel tekkis Pärnu malevas jällegi järjekordne raske olukord. Tullis tagasi Suurlaagrist saime kodulinnas halva uudise: senine malevajuhth I jsk. A. Jürgens oli sunnitud teenistuse tõttu lahkuma omalt kohalt.

Murelikult astus kokku meie kõrge Juhtide Kogu, kuid lahendas siiski asja üpris hästi ja kiiresti. Ühisel meelel jõuti kiiresti lahenduseni ja maleva juhiks valiti nsm. Nikolai Raist. Tema abideks staabi liigeteks abijuhiks nsm. Hugo Kumm, sekretäriks m.sk. E. Jackenfeldt ja majandusjuhiks m sk V. Väina.

Oles lahendanud maleva staabi kriisi asuti korraldama ka üksusi ja nende juhtkondade koosseise. Nii on l-se rühma juhiks endiselt I jsk. E. Jaakson, II rühma ajutiseks juhiks määrati nsm A. Korisson, „H. Hundi“ juhiks II jsk. R. Oja endiselt, merirühm „Hai“ juhiks

edasi I jsk. E. Blibernicht ja „Jääkaru“ rühma uueks juhiks II jsk. E. Bauman. Uuteks karjahuntideks määrati II j. skaudid A. Mihkelson ja F. Luksep.

Seega on maleva juhtkond muutunud õige suuresti. Kuid need muutused tagavad ka maleva töö kavakindlamaks muutmist ja uus juhtkond on küllaltki küps malevas valmivatele uutele reformidele.

Kirjandust.

„Eesti Skaudile“ on saadetud Eesti Rahvaluule arhiivilt R. Viidalepa brošuur, „Juhised rahvaluulekogujatele. Mida ja kuidas koguda.“

Nimetatud 48-leheküljeline brošuur on ilmunud Eesti Rahvaluule Arhiivi väljaandel ja annab kokkuvõtliku ülevaate sellest, mida rahvaluule nime all tuleb üldse koguda ja kuidas seda teha, et tulemused oleksid tõesti väärtuslikud ning uurimistöödeks hõlpsasti kasutatavad. See on mõeldud käsiraamatuks neile, kes on huvitatud oma kodukoha rahvamälestuste kogumisest, ja saadetakse tasuta kätte igaühele, kes oma soovist teatab E. Rahvaluule Arhiivile, Aia t. 42, Tartu. Rahvaluulekogujatele antakse ka preemijaid raamatutes ja rahas.

Skautte, kes soovivad E. Rahvaluulet koguda ja kellel on selleks võimalus, palutakse vastavate juhtnõuude saamiseks saata kiri E. Rahvaluule Arhiivile, oma maleva juhi kaudu.

Asjatult E. R. Arhiivi mitte tülitada.

Ilmus noorsoo romaan „Erni“

Möödunud on ilusad Paralepa laagri päevad. Säilunud on neist vaid mälestused. Peagi kipuvad needgi tuhmuma.

Kuid igal laagrisolnult on vaistlik tung värskendada uuesti oma muljeid Paralepa rannavete voogudest, võimsa männiku kohinast ja omapärasest Haapsalust.

Meeldivaid ja haaravaid mälestusi pakub sellest kõigest meile tuntud lastekirjanik J. Olik Andevei oma noorsoo jutus „Ernis“.

Soovitame soojalt, et nimetatud raamat üheltki skaudi raamaturiulilt ei puuduks.

GAIDIDE NURK

Tallinnast.

Tallinna Gaidide Maleva peakoosolekut peeti 23. sept. s. a.

Valimiste tulemusi:

mlv. vanem — prl. A. Pedussaar, abi — prl. Nyman; mlv. juht — gdr. E. Karik; sekretär — gd. E. Koff, abi — gdr. E. Kuk; lae-

kur — gd. H. Johanson, abi — gd. E. Aljas-mets; varahoidja — gd. L. Kudu, abi — gd. L. Ventsel; staabi liikmed: gd-id L. Kadar, E. Arro, M. Tulven ja A. Sergio; eksami komisjon: gd-id M. Toomsalu, H. Tamm ja H. Tamberg.

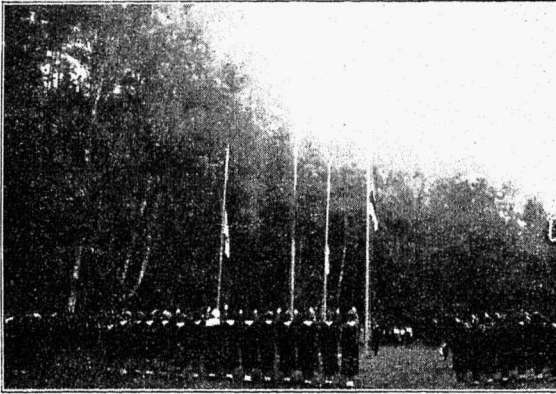
Uusi ettevõtteid:

Salgajuhitide kool hakkab teotsema iga laupäev, algusega kell 18.15. Rühmajuhitide

kursus algas maleva ruumes 30. sept. kell 19.

18. oktoobril korraldati N. M. K. Ü's Lai tän. 1 majanduspäev.

Malevas hakkavad veel teotsema võimlejate grupid ja laulukoor. Soovijaid palutakse üles anda maleva staapi.

Hommikune lipuheiskamine Kiidjärve suurlaagris.

Gaidide II Suurlaager Kiidjärvel.

Gaidide II Suurlaager leidis aset Kiidjärvel, looduslikult kaunil Ahja jõe kaldal. Laagri kestvus oli 28. juulist 6. juulini. Laagri vanemaks oli gdr. L. Juske ja laagri juhiks gdr. E. Karik.

Välismaade esindajaid oli Soomest kaks gaidi, Leedust neli gaidi ja Poolast 18 gaidi.

Laagrist korraldati kaks ekskursionit, neist üks Petseri ja teine Taevaskotta.

Ka korraldati laagris võistlusmänge ja võistlusi käsi ja rahvusballis kui ka teate- ja takistusjooksus.

Laagri eeskujuliku lipu omandas Tallinna Gaidide Maleva.

Gaidide II suurlaagri juhte.

pr. E. Hünerson ja Tartu mlv. vanem pr. Tõnisson Stockholmis üleilmsel konverentsil; Tall. gaidide mlv. ekskursion Soome, Tallinnast 4 gaidi Riias N. P. R. konverentsil; Tartu gd. Hist Soomes gaidide laagris ja Tall. mlv. abijuht gdr. E. Arro Rumeenias ülemaailmses juhtide laagris.

Kiidjärvel korraldatud II suurlaagrist võtsid osa peale meie oma malevate gaidid Soomest, Leedust ja Poolast.

Otsustati korraldada ülemaailmsed juhtide kool 3.—5. jaanuaril 1937. a. ja samal ajal — 5. jaan. rühmanemete päev. Peale kohapealsete lektorite palutakse ka mõni välislektor. 1937. a. juhtide laager leiab aset Saaremaal, lektorid palutakse ülemaailmselt liidust.

Enne jõuluid sõidavad lektorid kõik malevad läbi. Gdr. L. Juske — Võru, Petseri, Tallinn; gdr. S. Elken — Tallinn; gdr. E. Karik — Tallinn; sekretär gdr. E. Kukk — Tallinn, abiks gdr. A. Aid — Pärnu, laekur gdr. L. Hirsch — Viljandi ja abiks n. gdr. Steinberg — Pärnu.

Peale selle kinnitati peastaabi aruanded ja mlv. staabid ning üksikute rühmade staabid. Suur osa aega kulus põhimääruste parandamiseks ja täiendamiseks.

Tehti teatavaks, et 1937. a. on gaidide juubelilaagrid Ameerikas, Lätis ja Poolas.

Peastaabi koosolek, Tartus 27.9.36. a.

Peastaabi aruandest selgus, et gaidide arv on kasvanud ja rühmi maale juure tulnud. Suve jooksul on gaide käinud välismaal: peavõim

IGA SKAUT LOEB

EESTI SKAUTI.

Tervitusi Suurlaagritele

V. a. hra Peavanem!

Täna Teid ja Eesti Skautide Maleva Peastaapi mulle avaldatud au eest, usaldades mulle Eesti Skautide Maleva III Suurlaagri auliikme nimetuse.

Olen jälginud alati suure huviga meie noorte, iseäranis ka skautide tegevust. Olen olnud rõõmus nende suurte positiivsete tagajärgede pärast, mida tohivad ära tähendada Eesti skaudid meie rahva elus.

Kuigi mina kahjuks vist kuidagi ei pääse seekord ei Teie Suurlaagri Haapsalu-Paraleppa ega „Tallinna päevale,“ millest minul südamest kahju, siis ometigi soovin Teile otsekohesest meelest ilusat ja õnnistatud kordaminekut nii III Suurlaagri koosviibimisteks kui ka „Tallinna päevaks.“

Kõigi tarviliku austusega ja heade tervitustega

H. B. Rahamägi,
piiskop.

Eesti Skautide Maleva Peavanemale.

Kaitseminister palub võtta vastu tema suurima tänu meeldiva ülesande eest — olla Eesti Skautide Maleva III suurlaagri aujuhatuse liikmeks.

Ühtlasi soovib Skautide suurlaagritele parimat edu ja kordaminekut.

O. Mustkivi,
leitnant,
Kaitseministri adjutant

Eesti Skautide Maleva Peavanemale.

Palun vastu võtta minu südamlik tänu lahke kutse eest Eesti Skautide Maleva III Suurlaagri külastamiseks. Samuti tänan Teid minu nimetamise eest selle Suurlaagri auliikmeks.

Kahjatsen väga, et teenistusliikvude ülesannete täitmine ei võimalda minul külastada Teie Suurlaagrit.

Soovin jõudu ja head edu Teile ja kõigile Suurlaagris viibivatele skautidele.

Täieliku lugupidamisega

H. Brede,
Kindralmajor,
3. diviisi ülem.

Suurlaagritele Haapsalus

Kahetsen väga, et ei olnud võimalust osavõtta. Soovin Suurlaagritele süvenevat

skautlusindu, hoogsat sõprusmeelt, ilusaid lõkketulesid Elagu eesti skautlus!

Louhivuori.

Eesti Skautide Maleva Suurlaagri juhatusesele.

Tänades Teid Teie lahke kutse eest ja selle au eest, mis Teie mulle olete lasknud osaks saada, pean kahjuks teatama, et olen takistatud i-iklikult osa võtmast Teie Suurlaagri avamisest. Minu asemikuna ja peastaabi esitajana sõidab avamisele Peastaabi sekretär prl. Sigrid Elken.

Parimate soovide ja tervitustega

Tartus, E. Hünerson,
9.VII.36. Eesti Gaidide Peavanem.

Haapsalu Skautide Suurlaagri juhatusesele.

Palun vastu võtta minu ja linnavalitsuse südamlikud soovid edurikkaks tegevuseks suurlaagris.

A. Tõnisson,
Tartu linnapea,

Eesti Skautide Suurlaager Haapsalu

Hoogsat ja õnnelikku kordaminekut soovib

Skautmaster Paldrock
Tartu maleva vanem.

Eesti Skautide Maleva Peastaabile.

Saanud Teilt austava kutse Eesti Skautide Maleva III Suurlaagrist osavõtuks, palun vastu võtta mu õiglane tänu ja ühtlasi südamlik õnnesoov suurlaagri programmis ettenähtud kavatsuste parimaks, meeleolurikkaks täideminemiseks.

Kõige austusega

Tartus Teie tänulik
9. juulil 1936.a. K. E. Sööt.

Skautide Suurlaager Haapsalus.

Tänu auliikmeks kutsumisest, parimaid tervitusi

Aino Kallas,
Oskar Kallas.

AASTAKOOSOLEKU KAVA

Viljandis, 30. ja 31. oktoobril 1936. a.

Reedel, 30. oktoobril — Saabumine ja registreerimine
kuni kella 0930 — hommikeine
1000 — Avamiskoosolek:

- 1) Avasõna — Sakala Skautide Maleva vanem h-ra H. Ruubel.
- 2) Vaimulik talitus.
- 3) E. Sk. M. Peavanema N. Kannu kõne.
- 4) Tervitused: Linnapea, Maaval. esim., Karnül.
- 5) Koosoleku rakendus.
- 6) Aruanded malevailt, Peastaabilt, „Eesti Skaudilt“.
- 7) Läbirääkimised.
- 8) Pildistamine.

Lõunavaheaeg

kell 1400—1800 — töökoosolek.

- 1) referaadid: 1. Skautluse sisulised ülesanded ja juhtkond — Skm. H. Michelson.
2. Juhised juhile — Skm. E. Pavelson.
3. Skautluse-kooli ülesanne tubli eesti mehe kasvatamisel — Skm. E. Priimann.

kell 1800—1900 Jumalateenistus Pauluse kirikus.

kell 2015 Skautmasterite Kogu koosolek.

Laupäeval, 31. oktoobril

kell 0900—1100 Erikoosolekud.

Linnaga tutvumine.

Lõunavaheaeg.

kell 1400—1800 töökoosolek.

- 1) referaadid: 1. Meie noorsoo-organisatsioonid ja nende edespärase tegevuse kooskõlastamine.
 2. Elule lähemale — Skm. E. Jõgi.
 3. „Eesti Skaut“ — n.skm. L. Kärsen.
- kell 1800 — Aastakoosoleku lõpetamine.

Skautmasterite Kogu Juhatus.

■ Linoleum
■ Vahariie
■ Kunstnahk
■ Kalossid
■ Seljakotid

S. KULL

TALLINN
V.-Posti 8.

SUURES VALIKUS

ODAVATE PÄEVAHINDADEGA — PARIMAS HEA-
DUSES, SOODSAMAIL TINGIMUSIL SAADA

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse raamatukauplustes

Pikk tänav 2
kõnetraat 428-83

Suur Karja t. 23
kõnetraat 446-11

Kooliraamatuid

igal õppeaastal, iga kooli nõuetele vastavalt

ilu ning

teaduslikku kirjandust,

kirjutusmaterjale,

joonistus- ja

maalimistarbeid,

õppevahendeid.

Müük suurel ja väikesel arvul

Tellimiste täitmise asjatundlik,
kiire ja korralik

Tulusamad ostukohad õpetajale,
õpilastele, raamatukogudele jne.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse
„Päevalehe“ raamatukauplused.